

DE WERELD ROND MET MAX EN SAM

Inge Veldt

illustraties van Janneke Visser

INHOUDSOPGAVE

Dit zijn Max, Sam, papa en mama	6
Ons avontuur	10
CANADA	
Kijk, een beer!	13
Met Egel op walvistorcht	19
VERENIGDE STATEN	
Paniek op de Golden Gate Bridge	26
Het sissen van een ratelslang	34
NIEUW-CALEDONIË	
Suppen met een schildpad	42
Het groene hart	49
Een draaimolen of een supermarkt?	57
FIJI	
Avontuur in de blauwe zee	63
De geheimen van de verborgen grot	68
AUSTRALIË	
Springende schaduwen	75
FILIPIJNEN	
Van wereldstad naar zandpad	81
Op expeditie naar de vulkaan	87

Op de vlucht voor de walvishaai	93
De nacht van de orkaan	100
BORNEO	
Waar is het oerwoud gebleven?	106
Slapen bij een orang-oetan	111
Gepakt door de sterke stroming	117
Geheimen van het oerwoud	125
THAILAND	
Chaos op zee	131
Missie plastic	138
Opgesloten	143
ZUID-AFRIKA	
Een held achter tralies	149
NAMIBIË	
De klim naar de top	156
Op de rand van de afgrond	164
ZAMBIA	
De eerste schooldag	170
Schoolspullen zonder kleur	175
Voetbal in een wereld van verschil	181
RWANDA	
Alles kan op een fiets	187
Oog in oog met een gorilla	192
OMAN	
Waar kunnen we slapen?	198
Tussen geiten en bergen	205
Gespreksvragen	212
Nawoord	214
Orange Babies	216

DIT IS MAX

Max is een jongen van acht jaar en heeft veel energie. Hij houdt van avontuur en zit nooit stil. Max is erg zorgzaam en let altijd goed op zijn kleine broertje Sam. Hij vindt het leuk om te voetballen, rennen en sporten. Maar ook om te wandelen en vogels te spotten. Hij is een flinke doorzetter en wil graag andere mensen helpen.

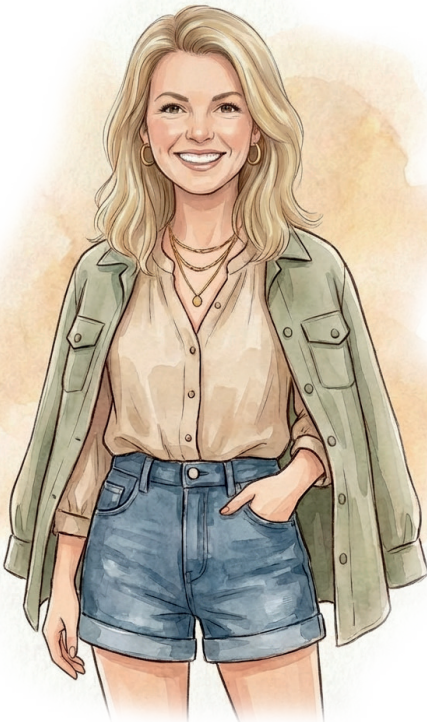

DIT IS SAM

Sam is een jongen van zes jaar en een echte grappenmaker. Hij ziet het leven als één groot feest. Hij houdt, net als zijn broer Max, van voetbal. Ze voetballen het liefste de hele dag. Ook houdt hij van Donald Duckjes lezen. Sam trekt zich meestal van niemand iets aan en trekt zijn eigen plan. Hij houdt enorm van dieren. Hij heeft een bed vol met knuffels. Egel en Aap mochten mee op wereldreis. En, oh ja, Sam is vaak ondeugend.

DIT IS PAPA

Papa houdt van actie. Hij is degene die zorgt dat ze op tijd bij een bus of trein staan, om verder te kunnen reizen. Dan heeft hij zijn papieren en mapjes in zijn hand en tilt hij de zware koffers. Papa is een ster in hooghouden, kitesurfen en mountainbiken. Hij geniet erg van kleine dingen. Hij wordt al blij van een grasspriet.

DIT IS MAMA

Mama maakt zich net als Sam niet zo snel druk. Alleen om de wereld. Ze wil Max en Sam alles leren over ongelijkheid. Dat niet iedereen het even goed heeft. En over de wonderen van de natuur. Ze zegt vaak dat ze geluksvogels zijn dat ze in Nederland wonen. Volgens haar komt altijd alles goed. Zelfs als ze midden in een gevaarlijke situatie zitten. Mama is creatief en houdt van gezelligheid. En van schrijven.

ONS AVONTUUR

Op 1 juli is het eindelijk zover. De dag waar we al maanden zin in hebben. De dag waarop onze wereldreis begint.

De voordeur klikt achter ons dicht. Papa draait de sleutel om en kijkt nog één keer naar ons huis. Mama haalt diep adem. Wij springen op en neer van enthousiasme en voelen kriebels in onze buik. Niet van de zenuwen... Nou ja, misschien een klein beetje.

We gaan negen maanden lang de wereld rondreizen. Negen maanden! Dat is bijna een heel schooljaar! Geen school in Nederland. Geen vriendjes. Geen broodjes hagelslag.

We gaan slapen in campers, treinen en zelfs in een hutje midden in de jungle. We zullen mensen ontmoeten die een andere taal spreken en kinderen zien die andere spelletjes spelen. We gaan dieren tegenkomen die we tot nu toe alleen uit boeken kennen. In dit boek vertellen we jullie er alles over.

Volgens papa en mama leren we veel van op reis gaan, voor de rest van ons leven. We leren hoe mensen wonen, wat ze eten, hoe ze in de natuur leven en hoe ze voor elkaar zorgen.

Papa en mama willen dat we ontdekken hoe prachtig de natuur is op onze aarde. Dat we regenwouden ruiken, bergen beklimmen, misschien walvissen zien of schildpadden die hun eieren leggen op het strand. Ze willen ook dat we begrijpen dat de wereld niet alleen mooi is, maar ook kwetsbaar.

Terwijl we in de auto stappen en ons huis steeds kleiner wordt in de achteruitkijkspiegel, voelen we het al: dit is niet zomaar een reis. Dit is een avontuur. Ons avontuur.

Ga je met ons mee de wereld rond?

Max & Sam

CANADA

KIJK, EEN BEER!

BAM! Max schrikt op van zijn LEGO-tijdschrift. Hij kijkt om zich heen en hoort opnieuw dat geluid: Bam! ‘De bestekla,’ zegt Max. ‘Weer niet goed dichtgedaan.’

Papa, mama, Max en Sam zijn een uur geleden vertrokken met de camper. Om zes uur ’s morgens al. Mama heeft verteld dat het een spannende dag gaat worden. Maar dat zegt ze elke dag, denkt Max. Hij doet zijn stoelriem af en loopt voorzichtig door de rijdende wagen naar het keukenblok. Hij moet zich goed vasthouden, anders valt hij.

Klik. Hij drukt de beveiligingsknop in, zodat de la niet nog een keer kan openvliegen. Hij checkt of de knoppen van de andere kastjes en lades ook allemaal zijn ingedrukt en loopt terug naar de bank. Hij gaat zitten en doet zijn riem weer vast. Fiew, dat is gelukt. Lopen in een camper is lastig. Hij kijkt naar Sam, die uit het raam staart en tegelijkertijd Egel tussen zijn handen geklemd houdt. Egel is Sam zijn lievelingsknuffel die hij vanuit Nederland heeft meegenomen. Ook Aap is mee.

Sam zit altijd aan de raamkant, omdat hij snel misselijk wordt. Als hij naar buiten blijft kijken heeft hij er minder last van. Sams ogen gaan heen en weer. Af en toe draait hij zijn hoofd naar achteren om beter te kunnen kijken.

Max kijkt juist alleen maar naar voren. Hij ziet dat papa geconcentreerd de camper bestuurt. De weg heeft veel bochten en ernaast liggen diepe ravijnen. Daar wil je niet in rijden.

Mama zit op de andere stoel en hupst op de muziek die ze hard heeft aangezet. Af en toe draait ze zich om. 'Jongens! Wat geweldig, hè? Wat een mooi landschap! Kijken jullie goed om jullie heen?'

Max kan haar nauwelijks verstaan door het lawaai dat de camper maakt tijdens het rijden. Maar inmiddels weet hij wel wat zijn moeder zegt onderweg. Het gaat over hoe mooi het uitzicht is, hoe bijzonder het is dat ze hier rijden, of ze vraagt of ze wel goed naar buiten kijken. Eigenlijk kun je gewoon altijd 'ja' zeggen. Dat is meestal het juiste antwoord.

Max zucht. Hij buigt naar voren om het LEGO-tijdschrift weer te pakken. Door het rijden is het naar de andere kant van de tafel geschoven. Hij rekt zijn arm uit.

'Aaahhh!' schreeuwt Sam hard.

Max schrikt, het LEGO-tijdschrift valt op de grond.

'Aaahhh!' roept Sam opnieuw.

Zelfs mama schrikt ervan. Ze draait zich met een ruk om. 'Wat is er?'

'Kijk!' roept Sam nog harder dan net. Hij wijst naar de weg. Zijn mond staat wagenwijd open en zijn ogen lijken opeens twee keer zo groot. 'Een beer!'

'Waar? Waar?' vraagt Max met een even harde stem.

Papa trapt hard op de rem. Het duurt even voordat de grote camper tot stilstand komt.

'Daar!' roepen Sam en papa in koor.

Max ziet helemaal niks. Hij doet zijn riem los en hangt over Sam heen om uit het raam te kijken. Dan ziet hij hem. Een groot, harig, bruin beest steekt de weg over. Het waggelt van poot naar poot en sjokt recht op de camper af. 'Wat is hij groot!' Max voelt zijn hart bonzen in zijn keel. Hij durft bijna niet meer te knippen.

De beer komt steeds dichterbij. En dan staat hij naast de camper.

Even zegt niemand iets. Mama grijpt snel haar fotocamera.

Ze verwisselt een lens en draait aan allerlei knopjes.

Max en Sam schuiven naar voren en wurmen zich tussen de twee voorstoelen. De beer staat vlak naast de deur van mama en kijkt hen met zijn donkere ogen lang en doordringend aan.

‘Ik vind het een beetje spannend,’ zegt Sam en hij kruipt bij mama op schoot. ‘Wat een haren. Wat een mooie snoet. Zijn neus lijkt op de zachte kussentjes van hondenpootjes,’ fluistert hij.

De beer blijft staan waar hij staat. Af en toe tilt hij zijn kop op en kijkt hen recht in de ogen.

Max en Sam kunnen niet geloven dat dit echt gebeurt. Ze staan met de camper op de weg tussen de ruige bergen en hoge dennenbomen. En naast hen staat een echte beer. Nog groter dan de beer uit hun favoriete prentenboek. Als hij op zijn achterpoten zou gaan staan, is hij waarschijnlijk drie keer zo groot als Sam.

Steeds als de beer z'n kop omhoog doet, draait mama het raam een stukje verder dicht. ‘Mama, kan de beer door het raam naar binnen springen?’ vraagt Sam.

‘Nee hoor,’ zegt ze lachend, terwijl haar camera blijft klikken. ‘Daar is hij veel te groot voor.’ Toch blijft het spannend. De beer blijft ze aankijken. Met zijn kop schuin. Zijn ogen zien er vriendelijk, maar tegelijkertijd gevaarlijk uit.

‘We moeten door,’ zegt papa uiteindelijk. ‘Ik wil vroeg bij het meer zijn. Bij Lake Louise.’ Zo heet het in het Engels. Max kent het prachtige meer alleen van foto's uit boekjes.

‘Is het meer echt zo mooi als op de foto's?’ vraagt Max nieuwsgierig. ‘Dat kan bijna niet.’

‘Dat gaan we straks zien,’ antwoordt papa met een glimlach. Voorzichtig stuurt hij de camper langs de beer. En dan rijden ze verder. Op naar een nieuw avontuur.

Onderweg raken papa, mama, Max en Sam niet uitgepraat over wat ze

zojuist hebben meegemaakt.

Dan zijn ze aan het einde van de verlaten weg tussen de bergen door. Ze parkeren de camper en checken of ze alles in hun rugtas hebben gestopt: camera, eten, drinken, een extra trui, zonnebrillen en zonnebrand.

Om bij het meer te komen, moeten ze een stuk lopen over een grindpad dat door het bos kronkelt. In de verte ziet Max tussen al het groen van de naaldbomen een stukje turquoise.

‘Wauw! Zie die kleur!’ roept hij, terwijl hij zijn pas versnelt.

Eenmaal bij de oever van het meer blijven ze alle vier stokstijf staan. Het is ongelooflijk. Voor hen ligt een gigantisch turquoise meer, omringd door bergen die de lucht in reiken. Het water is zo glad als een spiegel. Daardoor weerspiegelen de besneeuwde bergtoppen in het water. Even staan ze er stil naar te kijken.

Verderop ligt een lange houten steiger. Aan het einde is een klein kantoortje met stapels kano's ernaast. Max kijkt papa en mama aan. Hij ziet een glinstering in hun ogen. Dat betekent maar één ding: ze gaan het water op! Zonder iets te zeggen rennen ze met z'n vieren naar de steiger. Max grinnikt. Soms zijn papa en mama net kinderen, denkt hij.

Het rennen geeft een hol, kloppend geluid op de houten planken.

‘Er is nog niemand op het meer!’ roept papa. ‘Als we opschieten, zijn we misschien de enigen!’

Ze schieten snel het kantoortje in. Terwijl

papa en mama papieren invullen, zoeken Max en Sam de kleinste reddingsvesten uit het rek.

Ze proberen zich erin te wurmen, maar het lukt niet. Vanaf de steiger komt een wat oudere jongen aangelopen.

‘Hallo!’ roept hij opgewekt. ‘Wacht maar even. Ik help jullie.’ Hij trekt de reddingsvesten met een stevige ruk op de juiste plek.

‘Ja, nu zit hij goed,’ zegt Max tevreden en hij gaat naast Sam staan. Trots wachten ze op papa en mama.

De kano’s wiebelen van links naar rechts als ze erin stappen.

De jongen helpt hen en houdt de kano’s stevig vast. Dan geeft hij een flinke duw tegen beide punten. Daar gaan ze.

Max kijkt om zich heen. De bergen lijken steeds hoger te worden en het turquoise lijkt nog feller dan vanaf de steiger.

‘Wat een rust!’ roept papa vanuit de andere kano.

Het enige wat je hoort, is de peddel die het water in- en uitgaat. Max neemt niet veel tijd om daarnaar te luisteren.

‘Zullen we een wedstrijdje doen?’ roept hij. ‘Wie het eerste aan de overkant is!’ Zijn stem eechoot tussen de bergen.

‘Jaaa!’ roept Sam.

Max steekt zijn peddel diep in het water.

‘Ah, Max!’ roept mama.

‘Wat is er?’

‘Rustiger peddellen! Dat water komt van een gletsjer. Het is ijskoud!’

Mama veegt de koude druppels van haar armen.

‘Maar ik wil winnen!’ zegt Max.

Mama grijnst. ‘Oké. Volg mij maar. Eén, twee, rechts. Eén, twee, links!’

En zo zoeven ze over het spiegelgladde water. Als hun kano als eerste de overkant bereikt, ziet Max een waggelende, bruine, harige kont tussen de groene bomen. Max laat zich achterover zakken. Hij kijkt naar de blauwe lucht boven de bergen.

Als dit nog maar de eerste avonturen zijn, denkt hij, wat gaan ze dan nog allemaal meemaken?

Max grijnst. Hij heeft er nu al zin in.

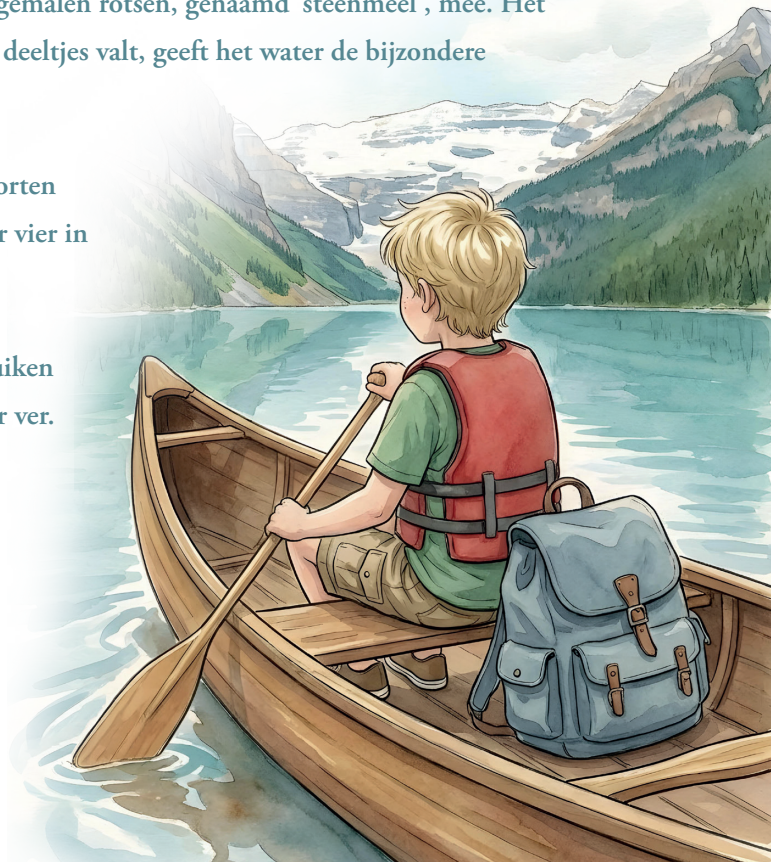
De turquoise kleur die sommige meren hebben, wordt veroorzaakt door smeltwater dat vanaf de gletsjers naar beneden stroomt. Deze stroming neemt fijngemalen rotsen, genaamd ‘steenmeel’, mee. Het zonlicht dat op deze deeltjes valt, geeft het water de bijzondere turquoise kleur.

Van de acht berensoorten wereldwijd, kun je er vier in Canada vinden.

Een beer kan eten ruiken van wel 20 kilometer ver.

AUSTRALIË

SPRINGENDE SCHADUWEN

‘Hahahahahahaha. Hihihihihihhi.’ Sam schrikt wakker. Hij kijkt naast hem en ziet dat Max nog slaapt. Sam komt omhoog, waardoor het dekbed van hem afglijdt.

Max wordt ook wakker. Als hij zijn ogen opent, ziet hij een lach van oor tot oor op Sams gezicht. ‘Wat is er?’ vraagt Max.

‘Een kookaburra!’ zegt Sam.

Max luistert goed.

‘Hahahahahahaha. Hihihihihihhi,’ klinkt het weer vanuit de bomen.

‘Volgens mij probeert hij de zon wakker te maken met zijn lach,’ fluistert Sam.

Ze hebben geleerd dat een kookaburra een vogel is die enorm grappige lachgeluiden maakt. Vooral in de ochtend, bij zonsopkomst. Zo word je dus altijd vrolijk wakker. Max schuift het gordijntje, dat voor het kleine raampje bij het hoofdeinde van hun bed zit, opzij. Hij weet meteen weer waar ze zijn: op een camping aan de kust van Australië. De camper staat onder grote bomen en als ze naar rechts kijken, zien ze het strand. Maar nu niet, want het is nog donker.

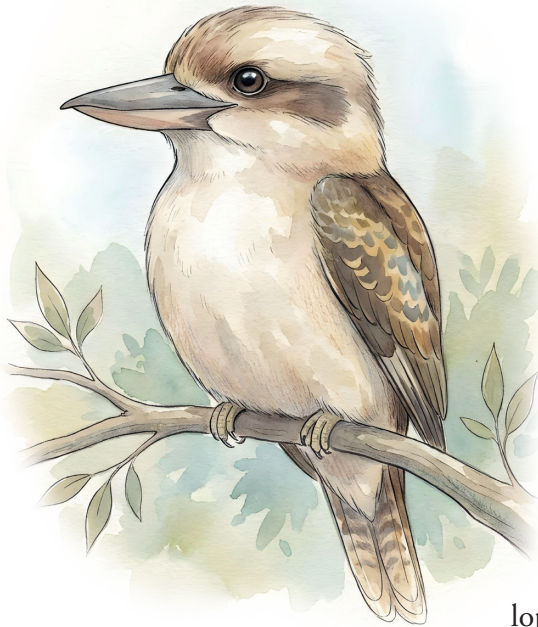
‘Zullen we het strand op gaan?’ fluistert Max.

‘Maar het is nog donker,’ zegt Sam met een slaperige stem.

‘Ja, dat is toch juist spannend, kom op!’

Papa en mama slapen nog. Max en Sam klimmen uit bed. Ze slapen in het bed boven de twee voorstoelen van de camper. Op die stoelen zitten papa en mama als ze rijden. Ze moeten een kleine ladder op om naar bed te gaan en om er weer uit te stappen. Max en Sam sluipen stilletjes de ladder af. Eén stap verder is de camperdeur, die ze zachtjes opendoen. Als papa en mama maar niet wakker worden.

‘Het is koud buiten,’ fluistert Max. Snel pakt hij nog twee vestjes.

Als ze buiten staan, trekken ze het vest aan over hun pyjama en schuiven ze in hun slippers. De camping is amper verlicht, maar aan een boom bij het strand hangt een lamp. Hierdoor zien ze waar ze moeten lopen.

‘Goed kijken of er beesten over het pad sluipen, hè Sam,’ fluistert Max. Het is muisstil op de camping. Iedereen slaapt nog. Sam pakt Max’ hand en samen

lopen ze over het smalle zandpad dat tussen de bomen en struiken ligt. Na een paar stappen laten ze elkaars hand los en lopen ze achter elkaar. De golven klinken steeds dichterbij. Even later laten ze zich met een plof in het zand vallen, vlak bij de lamp.

‘Zullen we een zandkasteel bouwen? Dat heb ik nog nooit gedaan in het donker,’ zegt Sam.

Max vindt het een goed idee. Ze gaan op hun knieën zitten en beginnen te graven. Ze horen het zachte ruisen van de zee en het geritsel van de bladeren. Na een tijdje schrikt Sam op. In zijn ooghoek ziet hij iets bewegen. Een schim. Hij draait zijn hoofd om en knijpt zijn ogen tot spleetjes. Het is te donker om het goed te zien. Zijn hart bonkt ineens veel harder dan daarnet. Zijn hoofd vult zich met gedachten. Was het een dier? Of misschien... een mens? Of iets ertussenin? Hij denkt aan die enge filmpjes die Max ooit liet zien met mysterieuze wezens die in bossen wonen. Hij schudt snel zijn hoofd. Nee, onzin.

Toch kijkt hij nog een keer. De schim is verdwenen. Hij probeert rustig te worden en duwt zijn handen weer in het zand. Hij gaat door met graven, maar voelt zich niet helemaal op zijn gemak.

Ondertussen begint de lucht oranje te kleuren aan de horizon. De zonsopkomst.

‘Ik vind het niet leuk als papa en mama nu wakker worden. Want dan schrikken ze omdat wij er niet zijn,’ zegt Max opeens. ‘Ik ga naar ze toe om te zeggen dat we hier zijn. Als jij hier wacht, ren ik naar de camper om te luisteren of ze al wakker zijn, oké?’

Sam vindt het maar niks, maar hij wil ook niet dat papa en mama schrikken. Hij bouwt verder aan de tweede toren van hun zandkasteel. Dan ziet hij weer een schim in zijn ooghoek. Hij kijkt verschrikt om zich heen.

‘Max?’ fluistert Sam. Zijn hart klopt heel snel. Hij draait zich om, maar Max is nergens te zien. Alleen enge vormen aan de rand van het strand, bij de struiken waar het licht van de lamp net niet meer komt.

Opnieuw kijkt hij om zich heen. Hij zag toch iets? Hij tuurt naar het strand, van links naar rechts. Weer ziet hij iets. Het ziet eruit als een dier, maar wel een heel groot dier. Of is het misschien een mens? Nee, dat kan niet. Die vorm is heel anders.

Als Max maar snel terugkomt. Hij rilt. Hij denkt aan Egel. Op deze momenten wil hij graag Egels zachte snoetje bij zijn gezicht houden. Langzaam laat hij zich zakken op zijn billen. Met zijn gezicht naar de zee, zodat hij het hele strand kan bekijken. Dan komt er een schim dichterbij, duidelijk zichtbaar in het oranje ochtendlicht. Een beweging. De schim springt! Dan ziet hij nóg een schim. En nog één. Sam schuift wat achteruit in het zand. Is dit echt? Droom ik?

Sams mond valt open. Hij weet het! De krachtige achterpoten, de lange staart, de voorpootjes die bungelen voor zijn borst... Dat kan maar één ding zijn.

Een kangoeroe... Een echte kangoeroe! Op dat moment hoort hij geritsel achter zich. Sam draait zich om en daar is Max weer.

‘Max! Ik zie een kangoeroe! Een kangoeroe!’

‘Dat kan toch niet. Waarom zou een kangoeroe hier op het strand lo...’

Hij maakt zijn zin niet af. Zijn mond valt open. Overal op het strand bewegen schimmen. Grote en kleine. Ze springen, blijven even staan, draaien hun koppen schuin en hupsen dan weer verder. Een hele groep. Misschien wel tien.

‘Max! Sam!’

Sam kijkt op en ziet papa en mama aan komen lopen. Halverwege het zandpad blijven ze stokstijf staan. Ze zien Max en Sam op het strand zitten, tussen alle kangoeroes, in de oranje gloed van de opkomende zon.

Mama legt haar hoofd op papa’s schouder en glimlacht. ‘Dit is wel wat anders dan de zon op zien komen vanuit de file op de snelweg,’ fluistert ze.

‘Ik ben blij dat ze stiekem hun bed uit zijn geslopen,’ fluistert papa terug. ‘Anders hadden we dit magische moment gemist.’

Sam kruipt langzaam naar de kleinste kangoeroe om hem goed te kunnen bekijken. De kangoeroe lijkt hem leuk te vinden, want hij springt naar Sam toe en gaat op zijn kont voor hem zitten. Op zijn achterpoten kijkt hij Sam recht aan. Zijn twee voorpoten hangen voor zijn borst. Dan komt hij met zijn kop naar Sam toe en snuffelt aan hem. Sam slaat zijn armen om zijn nek en knuffelt hem. De vacht van de kangoeroe is zacht. Hij wil zijn nieuwe lievelingsdier nooit meer loslaten.

Kangoeroes zijn vooral 's nachts en 's morgens vroeg actief. Ze leven meestal in familiegroepen.

Kangoeroes gebruiken hun staart als extra poot: ze steunen erop en zetten zich ermee af.

Kangoeroes kunnen alleen vooruitspringen, niet achteruit.

GESPREKSVRAGEN

Wat is het belangrijkste dat jij hebt geleerd van de wereldreis van Max en Sam?

Wat vind jij ervan dat er zoveel armoede is in de wereld?

Wat kun jij doen om de natuur een handje te helpen?

Welk speelgoed zou jij aan kinderen willen geven die geen speelgoed hebben?

Waar ben jij dankbaar voor in je leven?

Als je Nelson Mandela (zie verhaal op blz. 149) zou ontmoeten, wat zou je hem dan vragen of zeggen?

Voor meer gespreksvragen ga naar: dewereldrondmetmaxensam.nl

ORANGE BABIES

Toen Max en Sam in Zambia waren, deden papa en mama daar vrijwilligerswerk. Ze gaven voorlichting over plasticvervuiling en hielpen bij het goede doel Orange Babies.

Stichting Orange Babies helpt baby's en kinderen die te maken hebben met hiv. Hiv is een virus dat verspreid kan worden via bloed en mensen erg ziek kan maken. Vooral in Afrika leven veel gezinnen met hiv. Orange Babies wil dat kinderen gezond kunnen opgroeien en naar school kunnen gaan.

- Als een (toekomstige) moeder hiv heeft, helpt de stichting met medicijnen en zorg, zodat de baby minder kans heeft om hiv te krijgen.
- Kinderen met zieke ouders of zonder ouders krijgen hulp met eten, zorg en een veilige plek om te spelen en te leren.
- De stichting helpt kinderen om naar school te gaan. Ze krijgen bijvoorbeeld schoolspullen en hulp bij huiswerk.
- Daarnaast leggen ze uit wat hiv is en hoe mensen zich kunnen beschermen.

Van elk verkocht boek van *De wereld rond met Max en Sam* gaat twee euro naar Orange Babies. Hiermee worden schoolspullen en andere belangrijke dingen, zoals zeep en wc-papier, gekocht. Zo help jij ook mee aan een betere toekomst voor kinderen.

ORANGEBABIES.NL